

Οργάνωση της ημερίδας

ΠΜΣ Κλασική Φιλολογία, Δέξιππος
ΠΜΣ Βυζαντινή Φιλολογία, Αρέθας

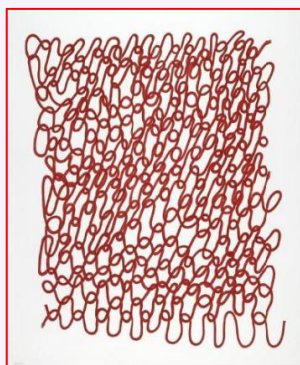
Επιστημονική επιτροπή

Σοφία Γεωργακοπούλου, ΠΜΣ Δέξιππος
Χάρης Μεσσής, ΠΜΣ Αρέθας

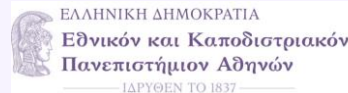
Προσκεκλημένοι ομιλητές

Αθηνά Δημοπούλου, Νομική Σχολή ΕΚΠΑ
Γαβριήλ Ευαγγέλου, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Γιώργος Καζαντζίδης, Πανεπιστήμιο Πατρών
Ευρυδίκη Κεφαλίδου, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Η ημερίδα χρηματοδοτείται από το ΠΜΣ Δέξιππος

Louise Bourgeois, *Crochet I*, 1998

Τμήμα Φιλολογίας

ΠΜΣ ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
Δέξιππος

ΠΜΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Αρέθας

Διεπιστημονική Ημερίδα

Η ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Παρασκευή,
13 Δεκεμβρίου 2024
9.30 – 15.20

Αμφιθέατρο Βιβλιοθήκης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Louise Bourgeois, *Tree with Red Crutch*, 1998

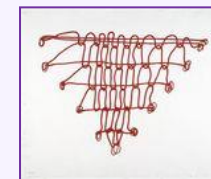
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Η αναπηρία στον αρχαίο και βυζαντινό κόσμο: νομική, ανθρωπολογική, αρχαιολογική θεώρηση

Πρόεδρος: ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ

- 10.40-10.50** Χαιρετισμοί: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΟΣΟΣ, Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής, ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, διευθύντρια ΠΜΣ Δέξιππος, ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΛΑΜΑΚΗΣ, διευθυντής ΠΜΣ Αρέθας
- 10.50-11.15** ΑΘΗΝΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, Η νομική αντιμετώπιση των αναπήρων στην αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη
- 11.15-11.40** ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ, Η αναπηρία ως δημόσιο θέαμα στην αρχαία Ρώμη: σκέψεις πάνω στην *τεράτων αγοράν* του Πλουτάρχου (*Περὶ πολυπραγμοσύνης* 520C)
- 11.40-12.00** ΧΑΡΗΣ ΜΕΣΣΗΣ, Τα «ιδιαιτέρα σώματα» στη βυζαντινή κοινωνία του θεάματος
- 12.00-12.25** ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ, Η αναπηρία και η δυσμορφία στην ελληνική αγγειογραφία, από την Ύστερη Γεωμετρική έως την Ύστερη Κλασική περίοδο.
- 12.25-13.00** ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Παραδείγματα αναπηρίας στην Αρχαιότητα και το Βυζάντιο: ιστορικές, λογοτεχνικές μαρτυρίες

Πρόεδρος: ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

- 13.00-13.25** ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΚΑΝΑΒΟΥ, Ο κωφάλαλος γιος του Κροίσου στον Ηρόδοτο
- 13.25-13.55** ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Αναπηρία και πρόνοια στο Βυζάντιο: μια προσέγγιση της περίπτωσης των τυφλών μέσα από νομικά κείμενα
- 13.55-14.20** ΕΛΕΝΗ ΝΤΑΝΟΥ, «Το ότι δεν μπορώ να μιλήσω δεν σημαίνει ότι δεν έχω τίποτα να πω»: μια συνοπτική μελέτη της ποίησης του Βιργιλίου και του Οβιδίου υπό το πρίσμα των σπουδών αναπηρίας
- 14.20-14.45** ΓΑΒΡΙΗΛ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ, Γέλιο και αναπηρία: η κωμική αναπαράσταση της αναπηρίας στα επιγράμματα του Μαρτιάλη
- 14.45-15.10** ΜΑΡΙΝΑ ΛΟΥΚΑΚΗ, Ο Κότας, ένα πνευματικά ανάπηρο παιδί των αρχών του 13^{ου} αιώνα
- 15.10-15.20** Κλείσιμο των εργασιών της ημερίδας

ΠΟΣΤΕΡ

9.30-10.40, 12.30-13.00

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, Μορφές αναπηρίας σε αρχαίες ελληνικές επιγραφές: θρησκευτική, ιατρική, κοινωνική θεώρηση

ΑΝΤΑΜ ΑΜΠΙΝΤΕΛΧΑΜΗΝΤ, Προσθετικά μέλη στην ελληνορωμαϊκή Αρχαιότητα

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΝΝΙΣΗ, ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ, *περικλυτός άμφιγυήεις* (Οδ. θ 357): ο χωλός Ήφαιστος σε αρχαίες γραμματειακές και εικονογραφικές πηγές υπό το πρίσμα των σπουδών για την αναπηρία

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ, *sed multa seditionis ora vocesque* (Tacitus, *Ann.* 1.16-49): συμπτώματα τραυματικής διαταραχής Ρωμαίων στρατιωτών αποστατών και η «πολιτική» διαχείρισή τους

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΑΤΩΠΟΔΗ, *lingua debili*: άτομα με λεκτικές αναπηρίες στην αρχαία Ρώμη

ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΙΑΤΗ, ΑΡΤΕΜΙΣ ΤΖΑΦΕΡΗ, Τα ανάπηρα βρέφη στην κλασική Αθήνα και τη Σπάρτη: περιστατικά απόρριψης και μαρτυρίες περίθαλψης

ΣΟΦΙΑ ΜΠΟΥΓΑ, *τὸ μὲν οὖν ἀνάπηρος καθωμίληται, τὸ δὲ ἀναπηρία σπάνιον*: η ορολογία της αναπηρίας στα αρχαία ελληνικά

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ, Η αναπηρία στη συλλογή θαυμάτων των αγίων Κύρου και Ιωάννη

ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ ΠΟΛΙΤΟΥ, Η τυφλότητα (*caecitas*) στην αρχαία Ρώμη ως κοινωνική κατασκευή

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΣΟΚΑΝΑΣ, *debilitas, imbecillitas, infirmitas, vitium, morbus*: το λατινικό λεξιλόγιο των αναπηριών και των παθήσεων

ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΣ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΡΙΑ ΚΑΠΡΑΛΟΥ, Σωματικές αναπηρίες και ποιότητα χαρακτήρα: τα ομηρικά έπη και η επίδρασή τους

ΙΩΑΝΝΑ ΧΑΛΚΙΔΗ, Η αναπηρία στη συλλογή θαυμάτων των αγίων Κοσμά και Δαμιανού

Κατάλογος συμμετεχόντων

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Υποψ. Διδάκτορας Αρχαίας Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ

ΑΜΠΙΝΤΕΛΧΑΜΗΝΤ ΑΝΤΑΜ, Μεταπτ. φοιτητής ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΑΝΝΙΣΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ, Καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ, Καθηγήτρια Ιστορίας Δικαίου, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛΑ, Επίκουρος Καθηγητής Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ ΕΛΕΝΟΡΑ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

ΚΑΝΑΒΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΚΑΠΡΑΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΡΙΑ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ ΕΛΕΝΗ, Ομότιμη Καθηγήτρια Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, Μεταπτ. φοιτητής ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΚΑΤΩΠΟΔΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΙΑΔΙΚΗ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ

ΛΟΥΚΑΚΗ ΜΑΡΙΝΑ, Καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΜΑΝΙΑΤΗ ΜΑΡΙΑ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΜΕΣΣΗΣ ΧΑΡΗΣ, ΕΔΙΠ Βυζαντινής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΜΠΟΥΓΑ ΣΟΦΙΑ, Υποψ. Διδάκτορας Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΝΤΑΝΟΥ ΕΛΕΝΗ, Ερευνήτρια Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΑΡΕΘΑΣ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ, ΕΔΙΠ Βυζαντινής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΠΟΛΙΤΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ, Υποψ. Διδάκτορας Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΤΖΑΦΕΡΗ ΑΡΤΕΜΙΣ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΔΕΞΙΠΠΟΣ

ΤΣΟΚΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ, Υποψ. Διδάκτορας Λατινικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, Υποψ. Διδάκτορας Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΧΑΛΚΙΔΗ ΙΩΑΝΝΑ, Μεταπτ. φοιτήτρια ΠΜΣ ΑΡΕΘΑΣ

